

Liceu

Propozitia cea mai generala, Liceu - cimitir, de fapt o metafora contrasa prin eliziunea particulei comparative ca (un) si a copulei esti, se repeta de 6 ori la intervale ritmice, de 5 si 2: vs 1-6-8-13-15-20 5-2-5-2-5

intervalele fiind: 5-2-5-2-5, alternativ. Aceasta prima propozitie foarte generala este urmata de determinantul Al tineretii mele, formand, de asemenea, un vers de sine statator, menit sa particularizeze imaginea in sensul raportarii la persoana poetului, raportare marcata prin adjectivul provenit din adjectivul posesiv mele, in acord cu expresia verbala din restul textului. Astfel cuplate, cele doua versuri inchid si deschid atat strofa intai, cat si strofa ultima, simetrizandu-le, conform tehnicii laitmotivului tipic pentru poezia simbolista.

Monotonia sau - daca se considera asa - aparenta banalitate din melodramaticul Al tineretii mele se inlatura prin cel de-al doilea determinant, Cu lungi coridoare (versurile 9 si 14), care-i ia locul in strofa mijlocie si este menit, prin continutul semantic, sa concretizeze imaginea la maximum, s-o materializeze, am zice. Particularizante, desi nu intr-un grad atat de inalt, sunt si celelalte versuri-sintagme care apar cate o singura data: Pedanti profesori (vs. 3), si examene grele (vs. 4), si azi ma-nfiori (vs. 5), Azi nu mai sunt eu (vs. 10), si mintea ma doare (vs. 11), Nimic nu mai vreau (vs. 12), In lume m-ai dat (vs. 17), in valtoarele grele (vs. 18), Atat de blazat (vs. 19), grupate, cum se vede, foarte clar, in cupluri de trei cate trei: strofa I: vs. 3-4-5, strofa a II-a: vs. 10-11-12, strofa a III-a: vs. 17-18-19. De altfel, constructia poeziei pe baza multiplului si, respectiv, divizorului 3 este destul de vizibila: 3 strofe de cate 7 versuri, in total 21; 6 aparitii ale versului Liceu - cimitir, cate doua in fiecare din cele trei strofe; cate doua rime in ele, in fiecare strofa, in total 6; 3 rime in -oare in strofa de la mijloc (coridoare - doare - coridoare); cate o rima nerepetabila in mijlocul fiecareia din cele 3 strofe: profesori - infiori (vs. 3 si 5 strofa I), eu - vreau (strofa a II-a vs. 10 si 11), dat - blazat (vs. 17 si 19, strofa a III-a) etc.

Discutand sistemul rimelor, observam ca cimitir (daca in cazul acesta poate fi vorba de rima, ca si in poezia Plumb, unde cuvantul-cheie apare rimat cu el insusi, in fiecare final de vers si distih de inceput si sfarsit de strofa), rimeaza cu sine insusi. E o rima masculina pe vocala inchisa, pusa in relief de alternanta cu rima feminina pe vocale deschise: mele - grele - mele (strofele I si a III-a) . De observat de asemenea curba muzicala ori - oare - at, data de rimele din vs. 3-5, in strofa I: profesori - infiori; vs. 9-11-14, in strofa a II-a: coridoare - doare - coridoare; vs. 17-19, in strofa a III-a: dat- blazat. Exceptionala si din punct de vedere semantic este imperecherea de cuvinte profesori - fiori, in sfarsit, rima rara eu - vreau este obtinuta printr-o licenta poetica cu totul fericita, fiind vorba de un moldovenism care transcende culoarea locala in muzical si accentueaza astfel cu toata forta lirismul. Cuvantul designand persoana I singular este apoi accentuat fonic prin rima la cap de vers: eu - vreau - Liceu... (vs. 10-12-13).

Muzicalitatea sumbra este data insa mai ales de metrica versului bacovian, cu totul caracteristica si

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

aici. Accentele alterneaza de pe vocalele deschise pe cele inchise. Versul 1, cel mai des repetat, cheia poemului, este compus dintr-un iamb si un anapest: (Liceu - cimitir), combinatie ce pune in valoare evolutia fonica descendenta ceu - cimitir, sugerand parca inexorabilul. Odata fixata, aceasta schema metrica si muzicala devine tiranica si impune abateri de la topica, bunaoara in vs. 3 pe-danti profesori si in vs. 12:, Ni-mic nu mai vreu. indata insa trebuie sa cadem de acord ca din punct de vedere semantic mesajul capata o deosebita putere. Nu numai ca neologismul pedanti (Bacovia este unul dintre poetii romani care introduc neologismele in poezie in chipul cel mai firesc si mai exact, mai organic) este la locul lui sub accentul iambic distinct, dar antepunerea sugereaza ea insasi pedanteria profesorală, rutina. Profesori-pedanti, cum cere topica obisnuita a limbii romane, ar fi sunat banal, ar fi suprimat claritatea accentului si ar fi facut imposibila rima semantica profesori - fiori. Dincolo, in cazul lui nimic, tot asa se cerea accentul semantic pus pe cuvantul-cheie al propozitiei, ca pentru a demonstra o afirmatie

note

1. Liceu, - cimitir
2. Al tineretii mele
3. Pedanti profesori
4. si examene grele...
5. si azi ma-nfiori
6. Liceu, - cimitir
7. Al tineretii mele!
8. Liceu, - cimitir
9. Cu lungi coridoare
10. Azi nu mai sunt eu
11. si mintea ma doare.
12. Nimic nu mai vreu .
13. Liceu, - cimitir
14. Cu lungi coridoare
15. Liceu, - cimitir
16. Al tineretii mele
17. in lume m-ai dat
18. in valtoile grele
19. Atat de blazat...
20. Liceu, - cimitir
21. Al tineretii mele!

grava, de neinlaturat. Caci, stilistic, intre Nu mai vreu nimic si Nimic nu mai vreu este deosebire, desi din punct de vedere strict gramatical avem de-a face cu o identitate. In plus, ca si in cazul anterior, intervine, cum am vazut, valorificarea rimei eu - vreu - Liceu etc.

Se intelege, compunand poezia, Bacovia nu s-a gandit la toate acestea. De-ar fi fost asa, toata discutia noastra n-ar mai fi avut rost. Adevarul e ca poezia creste dintr-o stare obsesiva, din

reverie, precum planta din apa si din pamantul umed, si capata in subconstientul poetului ori chiar in stare de veghe un ritm, o geometrizare muzicala, realizandu-se in melodie de cuvinte, in vers. Bacovia trebuie crezut cu tarie cand spune:

"Traind izolat, neputand comunica cu oamenii, stau de vorba cu mine insumi, fac muzica si, cand gasesc ceva interesant, iau note spre a mi le reciti mai tarziu. Nu-i vina mea daca aceste simple notite sunt in forma de versuri si cateodata par vaiete."

Se pot face asupra poeziei ce incercam a analiza aici consideratii nenumarate, intre altele chiar si dintre acelea privind teoria pitagoreica a "numarului de aur" in structurarea unei opere de arta. in cele ce am aratat mai sus, am voit numai sa demonstrem echilibrul exact al compozitiei, sentimentul net ca nu mai poate fi nimic scos sau adaugat, ca forma imbraca perfect continutul, face corp comun cu el, confundandu-se. Cuvintele, muzica cuvintelor isi sunt suficiente lor insele, sunt un univers autonom. E ceea ce se numeste o opera perfecta. Ceva asemanator cu un produs al naturii. De fapt, avem de-a face cu o contranatura, act prometeic destinat sa dureze si s-o infrunte.

Ciudat: Mihail Dragomirescu aproape ca nega pe Bacovia, spre a nu mai vorbi de Nicolae Iorga. Il nega, la inceput, tanarul serban Cioculescu. Foarte ciudat: insusi Vladimir Streinu - lucru cu totul neasteptat, dat fiind temperamentul, data fiind formatia criticului si esteticianului acestuia - l-a negat pe Bacovia, la inceputul carierei sale. Lovinescu, chiar si G. Calinescu pot provoca oarecare mirare in usoara retinere critica fata de Bacovia, azi, cand sunt tot mai multi cei care-l pun pe poetul de la Bacau in imediata vecinatate a lui Eminescu. Am aprobat, verificand ulterior afirmatia, pe Nichita Stanescu care spunea, intr-un rand, ca, dupa Eminescu, poetul la care se manifesta intr-un grad foarte inalt specificul nostru national este Bacovia. E o afirmatie plina de adancime si de talc, caracteristica pentru, dezvoltarea poeziei romanesti luata in totalitatea ei.

S-ar putea ca tocmai aici, in extraordinara naturalete - ceea ce am voit a arata in analiza intreprinsa mai sus -, altfel spus: in simplitatea rafinata cu care se manifesta sentimentul, emotia estetica imbracand infatisari perfecte pentru ochiul mintii, sa stea secretul artei lui Bacovia, cauza pentru care el este astazi din ce in ce mai gustat si mai admirat, observam, in particular, mai ales de tineri.

si totusi, poezia Liceu este o poezie ocazionala. Ea a fost scrisa nu la comanda - lucrul nu are nevoie de nici o demonstratie speciala -, ci intr-un moment anume, rememorativ pentru poet, solemn am zice, momentul regasirii peste ani a cimitirului in care-si ingropase tineretea pierduta pentru totdeauna.

Elementul social dateaza numai, particularizeaza starea de spirit bacoviana in aceasta scriere. El este complementul general-universalului, al permanentei umane dintotdeauna, care se autocontempla in perspectiva trecerii ireparabile a timpului. Astfel, ivita dintr-un loc si dintr-un timp foarte precise - liceul din orasul Bacau, a carui claa'ire se poate vedea si azi -, poezia Liceu de Bacovia transcende, devine o contrarealitate sau, altfel spus, o realitate in spirit, in anume chip mai

trainica decat cea materiala de la care a pornit procesul.

Pe Bacovia il intelegem si il admiram pentru faptul de a fi aratat lumii o fata a ei, cruda, extrem de adevarata. Il admitem si il iubim pentru omenescul simtirii. Indaratul melodiei cuvintelor lui descoperim cu uimire simpla Omul, ne descoperim adica pe noi insine, in latura "bacoviana" a sufletului nostru.